

Ім'я користувача: Кафедра академічного естрадного вокалу та звукор... ID перевірки: 1009407140

Дата перевірки: 29.11.2021 15:28:57 EET Тип перевірки: Doc vs Internet

Дата звіту: 29.11.2021 15:49:26 EET ID користувача: 100004420

Назва документа: Антипенко - проєкт Любов то є велика і могутня сила

Кількість сторінок: 49 Кількість слів: 13074 Кількість символів: 92599 Розмір файлу: 109.25 KB ID файлу: 1009425546

1.51% Схожість

Найбільша схожість: 0.5% з Інтернет-джерелом (https://vk.com/topic-4655637_10102789?offset=20)

1.51% Джерела з Інтернету

112

Сторінка 51

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

1.45% Цитат

Цитати

14

Сторінка 52

Не знайдено жодних посилань

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

1

ВСТУП

Актуальність теми творчого проєкту. Любовна тематика в естрадній пісні є найбільш поширеною, в усіх жанрах популярної пісні обов'язково є чудові зразки любовної лірики. Зміст любовної естрадної пісні охоплює досить широкий спектр почуттів та переживань. Саме в пісенних жанрах можна виразити всі найтонші відтінки внутрішнього світу людини. Пісенні сюжети гуртуються навколо основних тем: любов, щастя, час, розлука, але любов є домінуючою: «В популярній ліричній пісні присутні такі смислові домінанти, які пов'язані з концептуалізацією почуття кохання: щасливе / нещасливе кохання, віра в існування «другої половинки», любов як символ добра та спасіння, мінливість почуттів, захоплення коханням тощо» [21, с. 8].

В усі історичні періоди розвитку пісенних жанрів тема кохання піднімалась на перший щабель, музичний зміст творів відображав нюанси поетичного тексту. Любовна тема в пісенній ліриці відбивають не тільки конкретні почуття, а «виражають етичні цінності, які дуже важливі для самопочуття та самоусвідомлення особистості. Що ж може більш яскраво та повно охарактеризувати культуру та зміни, які в ній відбуваються? Адже пісня, особливо лірична, – це творчість народу, в якій зібрано всі його думки та переживання, його відношення до себе, іншим людям та життю загалом. Пісні, в який йдеться про страждання або радість, у своїй основі мають головний компонент» [5, с 39]. Пісні про кохання мають величезний емоційний вплив на всі соціальні верстви. Спостерігаючи за розвитком цього жанру, можна стверджувати, що тема кохання – є невичерпаним джерелом для пісень, вона здатна оновлювати смисли та пропонувати свіжі погляди на знайомі речі.

Розглянуто творчість зарубіжних та вітчизняних виконавців та систематизовано пісні любовної тематики, які найбільш вплинули на стиль виконання та на подальший розвиток любовної тематики в пісенних жанрах. Також акцентовано увагу на визначних пісенних зразках візитних виконавців популярної музики.

Теоретична частина творчого проєкту спрямована на жанрово-стильовий аспект ліричної естрадної пісні, на цю тему написано чимало робіт в різних наукових галузях, ми спираємось на дослідження Т. Адорно [1], Т. Чередніченко [48], В. Конен [20], Ю. Верменича [6–9], О. Козлова [19], М. Мозгового [24–34], О. Шевченко [49], О. Кострюкової [21], А. Вежбицької [5], Г. Почепцова [35–36], Ю. Рибчинського [38], Т. Самаї [42], У. Сарджента [43] та ін.

Мета творчого проєкту – проаналізувати пісенні жанри популярної музики з точки зору жанрово-стильової трансформації любовної тематики на прикладі відомих зразків та обраних у запропонованому творчому проєкті.

Поставлена мета передбачає розв’язання наступних завдань:

- висвітлити роль любовної тематики в історичному розвитку пісенного жанру;
- надати характеристику творчості та виконавському стилю видатних співаків;
- проаналізувати окремі пісенні зразки любовного змісту з точки зору жанрової приналежності;
- проаналізувати жанрово-стилістичні особливості пісень творчого проєкту.

Об’єктом дослідження в творчому проєкті є жанрово-стильові особливості ліричної популярної пісні різних періодів з точки зору втіленні любовної тематики.

Предметом дослідження в творчому проєкті є любовна тема в піснях «Верба», «Не забудь», «Ой ти ніченько», «At Last», «Кобра», «Rise Like A Phoenix», «У долі своя весна», «Україна – батьківська земля» в жанрово-стильовому аспекті.

Матеріалом дослідження є аудіозаписи та відеокліпи обраних для творчого проєкту.

Теоретичною базою дослідження в творчому проєкті є наукові та публіцистичні праці, а також – інтернет-джерела, присвячені музичному мистецтву, в тому числі – мистецтву естради.

Апробація результатів творчого проєкту. Взято участь:...

Публікація:

Структура роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 62 сторінки, з них основного тексту – 51 сторінка.

РОЗДІЛ 1

ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕМИ КОХАННЯ В МАСОВІЙ МУЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ

1.1. Роль любовної тематики в естрадній музиці.

Любовна тематика в сучасному естрадному мистецтві займає центральне місце. Вагомий відсоток поетичних текстів естрадних пісень розкривають зміст почуттів та переживань людини по відношенню до іншої. Масова культура, яка формувалась на межі XIX–XX століть та була щільно пов'язана з розвитком звукозаписуючої техніки, вже на своєму початку мала досить розгалужену жанрову систему. Любовна лірика пронизує майже її всю, оскільки сольна пісня із супроводом має особливий тип висловлювання, спрямований на вираження інтимних та сокровенних почуттів. Якщо зануритись у жанрову генезу, очевидні зв'язки з сольними вокальними жанрами із супроводом часів Середньовіччя, коли в Європі панувала культура лицарської поетичної лірики з невід'ємною темою про любов та вірність прекрасній дамі. Велика спадщина пісенно-поетичної творчості трубадурів, труверів, мінезингерів свідчить про високі ідеали тієї епохи: молодий лицар готовий загинути у війні, у битві з драконом заради кохання, або страждає від нерозділених почуттів чи нездійсненності свого кохання через соціальні перепони. Саме в середньовічній ліричній музичній традиції зароджуються основні жанри любовної лірики, які втілюються в сучасному естрадному мистецтві: канцона (canzone, chanson), балада (ballata, ballade), альба (alba) та ін. На цьому наголошують А. Хлопотова, В. Юрчук та О. Войченко у статті «Музичне мистецтво естради: до проблеми формування»: «Характер їх музикування, що пов'язаний зі світськими жанрами, а також тематика, яка змальовує радощі земного життя, часто пов'язана з любовною лінією, ідеєю служіння прекрасній дамі і безпосередньо виступає тим музичним шаром, що стає основою сучасного естрадного мистецтва» [18,

с. 164]. В історичній періодизації ці жанри належать до епосу, і можна сказати, що тема любові, вірності, самопожертвування, очищення завдяки коханню є найбільш розповсюдженою, а на фоні історичних масштабних подій вона набуває яскравої гостроти та найвищого рівня виразності.

Впродовж наступних історичних періодів спостерігається повернення до цих жанрів і включення їх у традиційні форми тієї чи іншої епохи. Так, відродження балади у романтичну добу не тільки у вокальній, але й в інструментальній музиці спонукало композиторів до створення чудових творів з наскрізним оповідальним розвитком, при цьому чітко простежується лірична складова змісту цих творів. Камерно-вокальні твори композиторів-романтиків також наслідують деякі риси музично-поетичної традиції трубадурів, торкаючись найтонших струн людської душі.

З розповсюдженням побутового музикування у XIX ст., яке тісно пов'язано із масовою (передусім, міською) культурою, сольна пісня із супроводом (фортепіано, гітари та ін. інструментів) зайняла основне місце в репертуарах цього напрямку, і поступово це переросло в нове явище – масову музичну культуру. Феномен масовості напряму залежав від способів розповсюдження творів, а саме від запису на платівки та радіотрансляції. Розважальна спрямованість масової культури розкрила певну сутність масового дозвілля: в ньому велику частку займають теми, які зрозумілі кожній людині, почуття, кохання, про яке йдеться у пісні, нібито призначено всім і кожному окремо, кожен знаходить свій власний зміст, який резонує з поетичним. Образна персоніфікація є іманентною властивістю жанру естрадної пісні, тому звернення від першої особи – найбільш розповсюджений тип висловлювання. Пісня, в якій одна людина звертається до іншої, створює ефект власної причетності в уявленні та сприйнятті слухача, і тема любовний почуттів найбільш повно відповідає цій перцепції.

Масова музична культура, яка зародилась у США, базується, в першу чергу, на змішенні культурних звичаїв різних народів, рас та соціальних верств. В одному явищі зібралось кардинально різні традиції: солоспіви рабів з

Африканського континенту, креольські балади, індійська етнічна музика, європейська музична культура переселенців з різних кутків старого світу (яка теж представляє собою змішення різних несхожих європейських традицій) тощо. Знаменитий вислів американського соціолога польського походження З. Бжезинського «Якщо Рим дав світу право, Англія – парламент, Франція – культуру та національну республіку, то сучасні Сполучені Штати Америки дали світу науково-технічний прогрес та масову культуру» узагальнює ті культурні процеси, які розпочалися у добу двох світових війн.

Поштовхом до виникнення масової культури є американський джаз, який зародився в невольничих колах південних штатів. Кардинальною відмінністю джазу від інших музичних традицій є саме його походження: більшість представників першого покоління музикантів не знали музичної грамоти, вчилися грі на інструментах, що знаходили у припортовій місцевості, які були часто пошкоджені та в неналежному стані. Вони походили з бідних кварталів, інколи не маючи елементарної освіти, але прагнучи до музики за позовом свого генетичного коду. Тому і репертуар складали пісні, які були популярні «тут і зараз» та не відповідали «смакам» елітарного кола мешканців, але приваблювали всіх своєю простотою, відкритістю, душевністю. Так, один з перших джазових стандартів – пісня «Коли тебе нема» (After You've Gone), яку співали так видатні виконавці, як Бессі Сміт, Луї Армстронг, Тоні Беннет, Джуді Гарленд, Елла Фіцджеральд, Френк Сінатра, Філл Коллінз, Салвадор Собрал та ін., був створений у 1917 році композитором Тернером Лейтоном та поетом Генрі Крімером. У пісні йдеться про неможливість існування без коханого, про те, що весь світ уособлюється у ньому, і без нього години тягнуться як довгі роки, все, що є навколо, нагадує про нього. Крім цього, пісня звучала в фільмах «Седі Мак-Кі», «Для мене і моєї дівчини», «Ловці привидів», «Атлантик-Сіті», «П'ять пенні», «Весь цей джаз», «Авіатор». Використання джазових стандартів у кінематографі підвищувала їх популярність в багато разів, і їх можна було впізнати з перших нот навіть людям, досить далеким від музики. Їх популярність також була пов'язана з дозволями, вони звучали на

танцмайданчиках та у розважальних клубах, що на початку ХХ ст. набуло характеру масовості.

У першій половині та середині ХХ ст. пісенні хіти стають популярними у виконанні Біллі Голідей, Френка Сінатри, Елвіса Преслі, Мадді Вотерса, Ніни Сімон, Жака Бреля, Шарля Азнавура, Джо Дассена, Едіт Піаф, в цей період панують ритм-енд-блюз, кантрі, рокабілі, зароджується рок-н-рол, окремо виділяється французький шансон. Набирають популярності вокально-інструментальні ансамблі різних напрямів – від класичного та важкого рок-н-ролу до легкої музики, в якій комбінувались різні стилі. Ера славетних груп («The Beatles», «The Rolling Stones», «Deep Purple», «Led Zeppelin», «Scorpions» та ін.) дала світу найпопулярніші хіти: майже у всі розповідається про кохання. У 60–70 рр. з'являються нові сольні виконавці: Боб Ділан, Джеймс Браун, Девід Бові, Дженіс Джоплін, Стіві Вандер, Боб Марлі, Барбра Стрейзанд, та групи різних напрямів: «ABBA», «Queen», «The Police», «Boney M», зароджується напрям диско та розвиваються різні варіанти поп-музики. У 80–90 нове з'явилося покоління музикантів: Том Вейтс, Пітер Д'Ермініо, Майкл Джексон, Принс, Мадонна, Шаде, Джордж Майкл, Стінг, Вітні Хьюстон, Селін Діон та ін.

Тема любові втілювалась в популярній музиці в різних варіантах з самого початку розвитку естрадного мистецтва, передаючи широкий емоційний спектр – від радісного піднесення до страждання. Різні її відтінки розкрила велика американська блюзова співачка Біллі Голідей (Елеонора Фейган). Шлях до слави артистки був надто складним: з самого соціального низу кварталів нью-йоркського Гарлема до визнання на двох континентах. Вона з самого дитинства не знала, що таке любов близьких, але бачила продажне кохання, коли мешкала вдвох з матір'ю, оскільки батько покинув їх дуже швидко після народження доньки. Сама Біллі ніколи не мала щасливого кохання, була самотньою, хоча бурхливе особисте життя, в якому були і чоловіки і жінки, надавало їй тих почуттів, які вона виражала в музиці. Навіть невибагливі та легкі пісні у її виконанні перетворювались у шедеври, а досить прості тексти

набували складності та змістовної багатшаровості. Їй пощастило познайомитись з продюсером Джоном Хеммодом, який знайшов Біллі в одному з клубів 132 вулиці. З пісні «Подорожую без нічого» (Travlin' light) розпочалась її кар'єра, вона уособлювала постать співачки, у якій нічого немає, навіть власної оселі, але є вже багато болісних розлучень. Після запису альбому її почали запрошувати дорогі клуби, навіть престижний гарлемський театр Апполо. Проте підняття на новий соціальний (та матеріальний) рівень не додав стабільності та покращення в її житті, в цьому була і її провина – залежність від наркотиків (спочатку легких, з рештою – героїну). Біллі багато разів опинялася поза законом та мала справу з поліцією та в'язницями, навіть перед самою смертю у лікарні на неї надягли наручники. Нешчасливе та безрозбірне особисте життя надало їй творчості особливого змісту, повного болю та страждання. І коли вона співала, публіка припиняла займатися своїми справами та уважно слухала, як співає Біллі.

Тема кохання розкривається та сяє в творчості Біллі Голідей різними барвами: радість від кохання – у «В них там очі» (Them There Eyes), «Що може зробити місячне сяйво» (What a little moonlight can do), «Моя людина» (My Man), «Я захоплений тобою» (You're My Thrill), «Я подивлюсь навколо» (I'll Look Around), «Вони не можуть забрати у мене це» (They Can't Take That Away From Me), навіть незважаючи на бідність – «Я впораюсь» (I'll Get By); мрія про кохання – «Блакитний місяць» (Blue Moon), «Мені потрібен він» (I Must Have That Man!), «О, де ж ти» (Lover Man), «Вітрила в місячному сяйві» (A Sailboat In The Moonlight); болісна розлука – «Леді співає блюз» (Billie's Blues), «Подорожую без нічого» (Travlin' light), «Обманюю себе» (Foolin' Myself), «Все на краще» (Everything Happens For The Best), «Якась інша весна» (Some Other Spring), «Будь ласка, нічого не кажи, коли я піду» (Please Don't Talk About Me), «Я більше не хочу плакати» (I Don't Want To Cry Anymore); світлий смуток – «Треба лише тільки подумати про тебе» (The very thought of you), «Тобі краще зараз піти» (You Better Go Now); прохання – «Я люблю тебе, Поргі» (I Loves You, Porgy); страждання – «Ніжний та ласкавий» (Fine and mellow), «Бажати

бути з тобою – безглуздя» (I'm A Fool to Want You); нерозділене кохання – «Напевно, таке життя» (That's Life I Guess); розчарування – «Я закрию своє серце на замок» (I'm Gonna Lock My Heart).

Американський співак Френк Сінатра до початку 40-х рр. записав понад 80 пісень разом з бендом Тома Дорсі, його популярність зросла з виходом романтичного фільму «І нині і повсякчас», в якому він зіграв одну з головних ролей та отримав премію Оскар. Його вокальний стиль увібрав в себе риси мюзиклу, джазу, народної американської пісні, що створило його неповторний індивідуальний стиль. Багатьом вже відомим пісням він надавав нового дихання, багато нових або маловідомих пісень зробив популярними так, що в своєму подальшому розвитку вони отримали безліч інтерпретацій у виконанні як вокалістів, так і інструменталістів. Злет сольної кар'єри Сінатри деякі дослідники бачать у його зв'язках з мангеттенською мафією, яку очолював земляк молодого співака (у них були спільні італійські коріння), проте він сам заперечував цей факт. Навіть коли Ф. Коппола у фільмі «Хрещений батько» натякнув на цю історію, це спричинило конфлікт між співаком і режисером, а також автором роману, якій було покладено в основу сценарію. Співак та актор мав яскраве особисте життя: чотири шлюби, в тому числі як результат зіркових романів з Аваю Гарднер та Мією Ферроу. Зовні респектабельний та успішний Френк, часто перебував у глибокому важкому психологічному стані, що намагався не показувати на публіці. Весь спектр переживань він відчував наодинці, тому публіка не знала, як він надавав глибини змісту всіх своїх пісень.

В репертуарі Френка Сінатри тема кохання займає провідне місце, а в деяких піснях ця тема розкрита опосередковано (як в пісні «Мій шлях» (My Way)). Пісня «Нічні мандрівники» («Strangers In The Night»), яка стала візитівкою співака, розповідає про зустріч самотніх сердець, і її виконання він вклав найсильніші почуття, бо вже знав про мінливість щастя, яке приходить сьогодні, а завтра покидає тебе, залишаючи страждання та біль. Пісня «Летимо зі мною на місяць» (Fly Me to the Moon) сповнена надії на те, що кохання може бути на завжди, і з коханою людиною можна прожити довге

щасливо життя. «Ти заворжила мене» (Got You Under My Skin) нібито віддзеркалює його історії кохання: не зважаючи, що знаєш, чим все може закінчиться, все одно занурюєшся у нові почуття та насолоджуєшся новим щастям. В пісні «Місячна ріка» (Moon River) відтворюється улюблена Сінатрою тема мрії про ідеальне кохання та віри про те, що людина на життєвому шляху обов'язково має зустріти свою половину, тому ця пісня у виконанні Одрі Гепберн символізує головних героїв голлівудського бестселеру «Сніданок у Тіффані». Пісня «Щось безглузде» (Something Stupid), яка була виконана у дуеті з його старшою дочкою Ненсі, має сучасний кавер, стилізований під 60-ті роки несподіваного зіркового дуету Роббі Вільямса та Ніколь Кідман. Загалом, в піснях Френка Сінатри виразно простежується тема життєвого шляху, його несподіваних поворотів, і пов'язаними з ними очікуваннями та розчаруваннями.

Європейську популярну музика середини ХХ ст. цікаво представляє французький шансон та його символи Едіт Піаф, Шарль Азнавур, Джо Дассен. Багато пісень були створені для французького ліричного кінематографу, приміром, пісня «До побачення, коханий» з фільму «Шербурзькі парасольки» у виконанні Хосе (Жозе) Бартеля та Даніель Лікарі, які дублювали головних героїв стрічки.

Майже за сорок років, з 1925 по 1963 символом співочої Франції Едіт Піаф було виконано та записано більше 300 пісень. Національна гордість прославилася своєю творчістю та героїчними вчинками, які французи закарбували у своїй історії: у часи Другої світової війни вона рятувала полонених солдатів тим, що вивозила їх, переодягнувши у музикантів, 120 полонених з негативів фото, яке традиційно робила Піаф зі слухачам, проявляли фотографії та підроблювали документи, з якими вони тікали з таборів. Вона мала кілька яскравих романів, шлюб, але з різних причин її стосунки з чоловіками закінчувались, і вона знову була відкрита до нового кохання.

«Життя у рожевих тонах» (La Vie en Rose) – одна з найпопулярніших пісень виконавиці про безмежність почуттів та смисл самого життя у коханні,

ця балада водночас стала відображенням сутності всієї Франції, яку уособлювала співачка. Саме тому ця назва стала однойменною назві автобіографічного фільму. Пісня «Ні! Я не шкодую ні про що» (Non, Je ne Regrette Rien), найбільш відома з репертуару Едіт, несе в собі життєстверджувальну ідею, рішучість, твердість віру у єдину людину, заради якої можна і треба розірвати з минулим та з оптимізмом дивитися у майбутнє. Пісню «Ода коханню» (Hymne à L'amour) вона присвятила першому коханому боксеру Марселю Сердану, яки трагічно загинув у авіакатастрофі і залишився в її серці як найсвітліша та краща людина. У жартівливій «Пісні бідного Жана» (La Goualante du Pauvre Jean) стверджується, що кохання – найвище багатство людини, яке урівнює багатих і бідних. В баладі «Натовп» (La Foule) поєднався темперамент південноамериканської музики та французької лірики, а пісні «Мій Бог» (Mon Dieu) коханий ототожнюється з Богом. Батьківщина Едіт Піаф найкраще змальована у пісні «Під небом Парижу» (Sous le ciel de Paris) як місто вічного та юного кохання.

Завдяки Едіт Піаф Франція відкрила зірку шансона Шарля Азнавура. Він є автором понад 1000 пісень, які співав соло і в дуеті з видатними виконавцями: Р. Чарльзом, Б. Діланом, Л. Мінеллі, Х. Іглесіасом, Ф. Сінатрой, С. Діон, Л. Паваротті, П. Домінго, П. Каас та ін. Втіленням теми любові стала пісня «Вічне кохання» (Une vie d'amour), яку він виконав у дуеті з Мірей Матьє, пісня стала черговим гімном коханню поруч з іншими, які до цього отримали такий статус. Його фільмографія налічує понад 50 художніх фільмів, серіалів, проєктів на ТБ, в яких він втілював різні образи, які часто опинялися в центрі любовної історії. Кохання в його житті були яскравими, в трьох шлюбах він мав шість дітей, які виховував в та дав все можливе. Образ жінки займає особливе місце в спадщині композитора і поета: «Вона» (She), «Неперевершена моя» (For Me Formidable), «Я можу сказати, що кохаю тебе» (J'en Dédus Que Je Taime), «І все ж» (Et pourtant), «Ізабель» (Isabelle) та ін.

У наступному етапі у розвитку французької ліричної пісні виділяється творчість Джо Дассена, якого називають голосом кохання. Його любовна лірика

сповнена смутку, але він не розкривав причини, а казав, що не співає про власні любовні страждання та душевні муки, а тільки передає текст поетів, на які писав музику. Його пісні «Привіт» (Salut), «Якщо б не було тебе» (Et si tu n'existais pas), «За тебе» (À toi), «Індійське літо» (L'été indien), «Ту, тук, тук» (Така Takata) розкривають багатство почуттів, але в його творчості переважають меланхолія настрої.

На американському континенті в середині ХХ ст. з'являються нові зіркові виконавці. Елвіс Преслі, якого вважають королем рок-н-ролу, хоча основним напрямком його творчості був рокабілі. Постать співака овіяна легендами, в тому числі обставини його смерті. Він був не тільки музичним ідолом, але й ідеалом для мільйонів жінок в усьому світі. Образ розкутого та брутального мачо, який люди бачили на сцені та кіноекрані, насправді був захистом для співака, бар'єром, за яким ховалася протирічлива, складна, психологічно вразлива натура. «Елвісоманія» захопила весь світ: юнаки копіювали його зачіску, стиль одягу, ходу, в музичних магазинах найбільшим попитом користувалися гітари. В його піснях тема кохання розкривається так, що слухачі чують звернення саме до себе, знаходять власні інтимні сторони, проникливий баритон Елвіса доходив до найглибших куточків души. Особисте життя співака неможна назвати щасливим, він не находив розуміння, тому в своїх піснях втілював мрію про ідеальне, але неможливе кохання. Найяскравіше це чутно в піснях «Люби мене ніжно» (Love me tender), «Менше слів» (A Little Less Conversation), «Не можу не любити тебе» (Can't Help Falling In Love), «Чи самотня ти в цю ніч?» (Are You Lonesome Tonight), «Зараз чи ніколи» (It's Now or Never), «Літні поцілунки, зимові сльози» (Summer Kisses, Winter Tears), «Завжди в моїх думках» (Always On My Mind), «Завжди є я» (There's Always Me), «Прив'язаний до тебе» (Stuck On You), «Я хочу тебе, ти мені потрібна, я люблю тебе» (I Want You, I Need You, I Love You), «Готель розбитих сердець» (Heartbreak Hotel), «Твоє диво» (The Wonder of You), «Я буду таким, яким захочеш ти» (Any Way You Want Me).

Для американських та європейських виконавців, які представляють різні стилеві напрямки популярної музики, тема кохання набула особливого змісту, ідеальні почуття та стосунки, які рідко зустрічалися у реальному житті, втілювались в піснях з різноманітним змістом – від чутливо ліричного до піднесено-оптимістичного. У період розквіту рок-гуртів 60-80 років, багато виконавців прославились завдяки пісням про кохання: «The Beatles» – «Джулія» (Julia), «Щось» (Something), «Не дай мені впасти» (Don't Let Me Down), «Нелегкий довгий шлях» (The Long and Winding Road), «О, моя дорога!» (Oh! Darling), «Поки моя гітара ніжно плаче» (While My Guitar Gently Weeps), «Жінка» (Woman) «The Rolling Stones» – «Кохання сильне» (Love Is Strong), «Енджи» (Angie), «В останній раз» (The last time), «Deep Purple» – «Кохання все переможе» (Love conquers all), «Поможи мені, кохання» (Love Help Me), «Led Zepplin» – «Все моє кохання» (All My Love), «Велике-велике кохання» (Whole Lotta Love) та ін.

Тема кохання своєрідно розкривається в творчості Вітні Хьюстон – «Велике кохання» (Greatest Love Of All), «Моє кохання – це твоє кохання» (My Love Is Your Love), а також пісні з легендарного фільму «Охоронець» – «Я буду завжди кохати тебе» (I Will Always Love You), «У мене нічого нема» (I Have Nothing); Барбрі Стрейзанд – «Моя людина» (My Man), «Закохана жінка» (Woman In Love), «Якщо ти покинеш мене» (If You Ever Leave Me), а також чудовий дует з Селін Діон «Скажи йому» (Tell Him). З пісень сучасних виконавців виразно виділяються «Янгол» (Angels) Роббі Вільямса, «Герой» (Hero) Енріке Еглесіаса, «Соледад» (Soledad) групи «Westlife», «Я вірю, що вмю літати» (I Believe I can fly lyrics) Роберта Келлі, «Все, що ти можеш» (Più Che Puoi) Ероса Рамаззотті та Шер, «Сяйво» (Halo) Бейонсе, «Все» (My all) Мераї Кері, «Буду чекати тебе тут» (Right Here Waiting) Річарда Маркса, «Залишся зі мною» (Stay With Me) Сема Сміта, «Ти прекрасна» (You're Beautiful) Джеймса Бланта, «Незвичайне кохання» (No Ordinary Love) Шаде та ін.

Особливість української естради полягала у тому, що в цих жанрах працювали як естрадні, так і академічні композитори, пісні Платона Майбороди, Олександра Білаша, Мирослава Скорика, Ігоря Шамо полюбалися широкому загалу слухачів. Ім'я Володимира Івасюка для української естради є символічним, це епоха у вітчизняному мистецтві, незважаючи на коротке життя автора. Поет і композитор та виконавець, він представляв всю Україну, у його пісень багато інтерпретацій у виконанні різних музикантів: «Я піду в далекі гори» виконували Назарій Яремчук, Василь Зінкевич, Віктор Павлік, «Плач Єремії», Квітка Цісик, «Червону руту» – Софія Ротару, Василь Зінкевич, Назарій Яремчук, Костянтин Огневий, Тото Котуньйо, Вахтанг Кікабідзе, «Водограй» – Софія Ротару та Василь Зінкевич, ВІА «Смерічка», Тарас Чубай, «Пісня буде поміж нас» – Софія Ротару, Назарій Яремчук. Сучасні відомі виконавці та початківці також мають у своєму репертуарі пісні Володимира Івасюка.

Постать Миколи Мозгового, композитора та виконавця відкриває ще одну сторінку у українській естрадній пісні. Він автор неперевершених ліричних шедеврів, серед яких виразно виділяється «Минає день, минає ніч» на слова Юрія Рибчинського. Пісня має декілька неперевершених інтерпретацій: самого автора, Софії Ротару, Віктора Шпортька.

Лірична тема в сучасній українській пісенній естраді займає провідне місце, кожен виконавець має в своєму репертуарі пісні про кохання, адже мелос української пісні ліричний, покликаний передавати найсокровенніші думки.

1.2 Особливості втілення любовної тематики в різних жанрах та стилях масової музичної культури.

Жанри естрадної пісні представляють собою вокально-інструментальні форми, як правило, нескладної структури, зі специфічним аранжуванням, а також потенційно наділені можливістю мати різні інтерпретації (як вокальні, так і в інструментальні). Вокальна сторона поєднує суто академічно-пісенні прийоми з неакадемічними – від манери подачі звуку до особливих декламаційних прийомів. Основним чинником належності пісенного твору до естрадних жанрів є їхня цільова аудиторія – широке коло слухачів, в число яких входять професіонали та любителі. Сьогодні продовжує формуватися жанрова система естрадних пісень, тому зараз будь-яка класифікація є неповною. Проте жанрові витoki естрадної пісні знаходяться у двох площинах – народній та академічній музиці.

Народні витoki естрадної пісні можна знайти у різних історичних етапах розвитку фольклору. Епос, у першу чергу, представлено жанром балади (про що йшлося у розділі 1.1), який зустрічається в усіх стильових напрямках популярної музики, за змістом балади різноманітні: ліричні, драматичні, жартівливі, соціальні тощо. Балада відрізняється наявністю сюжету, мовлення від першої особи, можуть включатися театралізовані елементи, але головне – повільність оповідання у відповідному темпі. Тип вокальної мелодики може залежати як від ритму віршу (метричний), так і від імпровізаційного розвитку тексту (наскрізний декламаційний).

Лірична пісня походить від родинно-обрядових фольклорних жанрів. Вона може мати різний ступень вокальної розвиненості (з внутрішньо складовим розспівуванням та без). Особливість жанру полягає у його змісті – це завжди лірична історія, яка має виразне мелодичне втілення, побудоване на кантілені. У поєднанні вокального та поетичного текстів переважає музичний синтаксис.

Пісні на основі танцювальних ритмів походять з колективних форм музичного фольклору, в яких поєднується спів та танець. На відміну від балади та ліричної пісні, в цьому жанрі переважає танцювальний ритм, якому підкорений також і поетичний. Його відрізняє чітка ритмічна періодичність, яка дозволяє побудувати певні танцювальні елементи. Як правило, такі пісні супроводжуються видовишно-театралізованим фоном.

Зразки більш пізнього міського фольклору у проєктуються на романсові естрадні жанри. На відміну від ліричної пісні, романс має свої характерні особливості: крім ліричного начала та інтимного змісту, він містить інтонаційні ознаки, які споріднюють його з пісенними жанрами XIX ст.: залежність мелодії від поетичного тексту, інтонаційне «реагування» на будь-які зміни у поетичному тексті (тому часто поєднуються в одному творі речитативність та кантілена), широкий діапазон, характерна інтерваліка: малі секти, терції, секундові інтонації. Темп може коліватися від помірного-середнього до повільного. Але найхарактернішою особливістю є інструментальне аранжування – як правило, це один інструмент з можливою ритмічною підтримкою ударних (клавішні, гітара), може зустрічатися інструментальний дует зі струнним або духовим інструментом (наприклад, скрипкою або флейтою).

Академічні витoki естрадної пісні, перш за все, в оперній арії. В основному задіяні два типи арій опери XVII–XVIII ст.: героїчна арія та арія-скорбота. В естрадній музиці вони відповідають драматичному та ліричному монологам. У драматичному монолозі вокальна партія залежить від гармонічного наповнення та повністю йому підкоряється, їй притаманна характерні інтонації та звороти, які будуються на відповідній інтерваліці та широких стрибках, досить рухливий темп, декламаційний тип вокальної лінії. У ліричному монолозі переважають повільний темп, мінорний лад, помірні інтонації, кантіленність, мотиви зітхання, поступовий інтервальний рух, широкі стрибки обумовлені логікою мелодичного розвитку.

З опери XIX ст. виділяються жанри арії-монологу та арії-звернення або арії-розповіді, які мають генетичний зв'язок з естрадними драматичними (або філософськими) та ліричними монологами. Риси арії-монологу проявляються у зверненні до себе, осмисленні подій через призму суб'єктивного сприйняття, занурення у почуття, психологічний підтекст. У вокальному вираженні це проявляється в увазі до дрібних деталей у кожній інтонації, поєднується декламаційний та каріозний тип мелодики в залежності від поетичного слова. Риси арії-звернення (або арії-розповіді) теж простежуються і драматичних і в ліричних естрадних монологів та естрадних ліричних піснях, але спрямовані на зовні, тому тип мелодичного розвитку цілком залежить від змісту та більш різноманітний, тем також залежить від змістовного контексту і коливається від повільного до рухливого.

Камерно-вокальні жанри (пісня, романс) мають прямиий зв'язок з ліричною естрадно-романсовою піснею, які притаманний широкий спектр ліричних переживань та емоцій: від ефектного висловлювання до спокійного оповідання. Тематика романсової пісні має широкий діапазон: радість та піднесення, печаль, скорбота, філософські роздуми тощо. Кантілена поєднується з виразною декламаційністю, та вокально-мелодичний розвиток цілком залежить від розвитку поетичного тексту.

В сучасних естрадно-пісенних жанрах різні типи можуть поєднуватися (співіснувати різні типи в заспіві та приспіві), а також трансформуватись у наскрізному розвитку, при чому досягати крайнощів – від повільного монологу (з прозорим інструментальним аранжуванням) до активної та стрімкої афектованої декламації з насиченим ритмічним акомпанементом. Проте ми можемо ідентифікувати жанр за тими ознаками, які описані вище.

Розглянемо найяскравіші зразки естрадних пісень, які втілюють тема кохання з точки зору визначення їх жанрової приналежності.

Пісня Елвіса Преслі «Люби мене ніжно» (Love me tender), версія в його виконанні входить до списку 500 найкращих пісень за версією журналу Rolling Stone. Музика була запозичена із сентиментальної балади «Aura Lee», яку

створили Джордж Поултон та Вільямс Фосдик у 1861 році, але її музичні коріння мають історичне походження у старовинному творі невідомого автора. Спочатку вона виконувалась у стилі кантрі у досить повільному темпі та була задовгою. Її значно переробив Кен Дабрі, адаптував мелодію та переписав текст. Пісня здобула популярність ще до її виходу на паперових та вінілових носіях. Її виконання Елвісом на одному з телевізійних шоу спричинило шквал замовлень від різних компаній, які у наступні дні. Шалена популярність пісні спонукало діячів кіноіндустрії залучити її в у фільмі «Брати Ріно». Так, кіностудія **20th Century Fox**, використала її як головну, а в процесі зйомок було прийнято рішення поміняти назву фільму на назву пісні. Жанрова основа балади майже збережена, але до неї приєднуються риси ліричної пісні-романсу.

Багато пісень «The Beatles» відомі тим, що вони оспівують кохання, Джон Леннон та Пол Маккартні створили справжні оди та гімни кохання. Проте пісня Джорджа Харрісона «Щось» (Something) є неперевершеним шедевром у цій тематиці. Цю пісню музикант присвятив дружині. Вперше вона була випущена в альбомі 1969 року «Еббі-Роуд» (Abbey Road). Пісня стала єдиною, яка мала успіх в американському хіт-параді та посіла 273 місце у списку 500 найкращих пісень усіх часів за версією журналу Rolling Stone. В жанровому відношенні пісня представляє собою поєднання ліричної та танцювальної з плавним переходом від одного емоційного стану в інший.

Пісня дуету брата і сестри Ричарда і Карен Карпентер «The Carpenters» «Ближче до тебе» (Close to You) має свою передісторію і стала першою піснею, яка принесла популярність дуету. Автори Берт Бакаррак та Хел Девід написали її у 1963 році, декілька разів вона була записана різними виконавцями – Ричардом Чемберленом, Діон Ворвік, але не мала особливого успіху, поки випадково не опинився у «The Carpenters». Вона проспівали баладу так проникливо, що отримали за її виконання премію Греммі. В той час такі ліричні балади дещо протиставлялись популярному в усьому світі рок-н ролу та знаходили відгук у слухача, який дещо втомився від насиченої рок-музики.

Історія пісні «Наскільки сильне твоє кохання» (How Deep Is Your Love) у виконанні британської групи «The Bee Gees», розпочалась з кінопроєкту. Музикантам запропонували написати пісні до фільму «Лихоманка суботнього вечора» для Івонн Елліман, але, прослухавши пісню, продюсер вирішив, що і виконувати пісню будуть музиканти групи, які майстерно могли співати складне багатоголосся. Співавторами пісні є всі учасники колективу – брати Баррі (вокал), Робін (вокал), Морріс (клавішник-гітарист) Гіббі, вони дійсно писали її разом, доповнюючи один одного. У пісні домінує ліричне начало з елементами повільного танцювального метру.

Пісня Стіва Вандера «Я подзвонив, щоб сказати, що я люблю тебе» (I Just Called To Say I Love You) також почалась в кіно. Перше вона прозвучала в романтичній комедії «Жінка в червоному», але на відміну від фільму, який не отримав широкого визнання, пісня розпочала власне життя, навіть не асоціюючись з ним. В творчості Вандера вона виділяється простотою та сентиментальністю, за що його критикували. Але згодом пісня стала одною з візитівок виконавця та найбільш комерційно вдалим його проєктом. Поєднання ліричного начала з танцювальними ритмами, яке спостерігається в пісні, обумовила те, що вона добре сприймається широким загалом слухачів, але неперевершений вокал співака та аранжування надають їй особливості та яскравої індивідуальності.

Найкраща любовна балада 80-х британського співака Кріса де Бурга «Леді у червоному» (Lady In Red) присвячена його дружині Діен. В ній він розповів про їх перше побачення та в своїх інтерв'ю з гордістю розповідав, що запам'ятав його деталі, в тому числі, в чому була одягнена його кохана. Півня увійшла в альбом «У світло» (Into The Light) у 1986 році та одразу очолила чарти Британії, Ірландії, Норвегії, Канади та інших країн.

Пісня «Я буду завжди кохати тебе» (I Will Always Love You) у виконанні Вітні Хьюстон стала символом пісенної любовної лірики 90-х років, коли прозвучала у фільмі «Охоронець», в якому Вітні знялась у головній ролі в дуєті з Кевіном Костнером. Проте історії я пісні вже налічувала два десятиліття. У

1974 році її виконала співачка кантрі Доллі Партон. Проте балада в улюбленому стилі Хьюстон соул стала всесвітньо відомою, чому сприяла популярність фільму, але в той же час і постать самої виконавиці. Характерні вокально-стильові прийоми, які притаманні її індивідуальній манері, наділяють пісню особливими якостями та не залишають місця іншим інтерпретаціям, тому пісня асоціюється тільки з виконанням великої американської соул-вокалістки. Вітні Хьюстон за цю пісню отримала багато нагород, в тому числі і Греммі.

Світовий хіт Селін Діон «Моє серце б'ється для тебе» (My Heart Will Go On) також вперше з'явився і прозвучав на кіноекрані – у фільмі «Титанік». Режисер фільму Джеймс Кемерон замовив у композитора Джеймса Хорнера інструментальний саунд-трек і не планував включати у свою картину пісні. Але композитор все ж вирішив написати пісню, яку показав Селін Діон, але їй вона не сподобалась, і тільки через наполегливість композитора вирішила записати її демо-версію. В цьому вигляді трек потрапив до фільму, і тільки потім співачка записала повну та досконалу версію цієї пісні. Сама Діон згадувала, що несерйозно поставилась до пісні, в день запису в неї боліло горло, і вона зовсім не готувалася до нього. Але успіх цієї проникливої балади спонукав автора і виконавицю записати окремий сингл, якій витримав багатомільйонний наклад та довгий час очолював хіт-паради в усьому світі.

Схожа історія трапилась з виконанням жіночої балади «Не розбивай мені серце» (Un-Break My Heart) Тоні Брекстон, яка відмовлялась її співати, не зважаючи на переконання авторки Дайан Воррен. Співачка бажала змінити сценічний імідж та співати для більш молодіжної аудиторії. І тільки продюсер Девід Фостер, удосконаливши пісню, переконав Тоні її записати. За рік до виходу на екрани «Титаніка» та його беззмінного гімну коханню ця пісня набула найвищої популярності та принесла величезний комерційний успіх її виконавиці, за яку вона отримала премію Греммі. Хоча багато хто критикував пісню за клішовані та заштамповані поетичні звороти у тексті, більше за все критики зазнав кліп на цю пісню, який вважали зразком пошлості. Проте

музичний ряд та вокальний стиль бездоганні та займають, тому пісня займає особливе місце серед пісенних творів про кохання.

Пісня «Ніщо не змінить мою любов до тебе» (Nothing's Gonna Change My Love for You) двічі завойовувала популярність – у виконанні Джорджа Бенсона та Гленна Медейроса. Пісня була створена композиторами Майклом Массером та Джеррі Гофіном, Бенсон записав її для студійного альбому 20/20, і в той же 1987 рік був створений кавер на неї, який виконав Гофін. Другий варіант набув більшої популярності та зайняв перші рядки світових чартів. Виконавець випестив іспаномовний варіант пісні «Nada cambiará mi amor por tí», який разом з оригіналом користується такою же популярністю.

Хіт Джорджа Майкла «Безтурботний шепіт» (Careless Whisper) приніс популярність виконавцю в його сольній кар'єрі. Балада з красивим текстом та незбутнім соло саксофона була створена Джорджем Майклом разом з Ендрю Ріджлі. Майкл записав дві студійних версії, але не вважав пісню особливою, хоча вона і принесла йому перший успіх. Балада довгий час очолювала світові хіт-паради, було продано шість млн.. екземплярів.

Пісня Горона Самнера (Стінга) «Не до душі» (Shape of My Heart) у свій час визначили новий шлях розвитку популярної музики. Сам автор говорив, що хотів написати про карточного гравця, який весь час ризикує, але грає не за ради перемоги, а для того, щоб розв'язати загадку, зрозуміти логіку та закон. Текст пісні – філософські роздуми людини про смисл всесвіту, про кохання йдеться тільки в одному рядку, але стає зрозумілим, на що спрямовані всі ці роздуми, та предмет кохання також вписується в цю гру, і коло замикається на собі. Вважається, що ця пісня є не тільки найзагадковішою у творчості Стінга, але й загалом одною, в якій криється нерозв'язаний смисл.

Розглянувши деякі зразки пісень, можна дійти висновку, що їм найбільш притаманні поєднання кантиленності та декламаційності, більшість з них є баладами. Але ліричні пісні, лірико-драматичні монологи, пісні на основі танцювальних ритмів також є досить популярними жанрами серед авторів любовної пісенної лірики. Наш творчий проєкт складається з пісень різних

жанрів, на народнопісенній традиції базуються пісні «Верба», «Ой, ти ніченько», також увійшла стилізована пісня «Кобра», ліричну пісню та романс представляють «Не забудь», «У долі своя весна», «Rise like a phoenix», близька до балади «At last», фінальна пісня проєкту «Україна – батьківська земля» логічно завершує, за своїм жанровим походженням близька до колективної пісні, в якій, як правило, стверджується оптимістична ідея, спрямована на зрозумілі загальнолюдські цінності.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ПІСЕНЬ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ «ЛЮБОВ ТО Є ВЕЛИКА І МОГУТНЯ СИЛА»

2.1. Верба.

Пісня «Верба» була створена білоруським композитором Едуардом Ханок та українським поетом Юрієм Рибчинським у 1975 році. Е. Ханок напиав пісню під впливом «Червоної рути» В. Івасюка, яка в той сам мала виняткову популярність, і композитори з усіх кутків тодішньої країни бажали писати пісні на українські тексти. Вперше пісню виконав ВІА «Самоцвіти» в то й же рік.

Едуард Ханок є відомим композитором, який прославився піснями «Малиновка», «Завірюха», «Вы шуміце, бярозы», «Здрастуй, чужа мила», «Стеля крижана», «Візьми мене з собою», «Пісенька першокласника» та ін. Його пісні співали ВІА «Сябри», «Пісняри», «Самоцвіти», «Вераси», «Світозари», Ю. Багатиков, Л. Лещенко, Е. Хіль, А. Ведишева, А. Пугачова. Композитор є одним зі знакових авторів свого часу, автором пісенних шлягерів, пісень для кіно- та мультиплікаційних фільмів. Композитор народився у 1949 році у Казахстані в сім'ї військового, звідки родина переїхала до Бресту, в Мінську він закінчив музичне училище, а в Москві – консерваторію, свою першу пісню написав в студентські роки, коли йому було 20, відтоді визначив свій творчий шлях. Його жанрова палітра різноманітна, він є також автором великих симфонічних творів, камерної музики, але найбільшу популярність має його пісенна спадщина.

Український поет, драматург, сценарист Юрій Рибчинський вважається засновником сучасної української пісні. Друкувати свої поетичні твори він почав ще студентом Київського університету ім. Т.Г. Шевченка та швидко здобув славу. Композитор уособлює собою цілу епоху, його поезія музична за

природою, тому багато композиторів звертаються до його творчості В. Іасюк («Кленовий вогонь», «У долі своя весна»), І. Поклад («Осінь пісня», «Дикі гуси», «Чарівна скрипка», «Тече вода», «Зелен-клен»), І. Шамо («Три поради»), М. Мозговий («Минає день», «Знов я у гори йду»). На його вірші створено понад 150 пісень, які співали Н. Матвієнко, М. Гнатюк, Н. Яремчук, В. Зінкевич, Е. П'єха, С. Ротару, Т. Повалій, Н. Бучинська, Т. Гверцителі, М. Караченцов, Н. Могилевська, Р. Лижичко, А. Варум, П. Зібров та ін. Секрет успіху творів поета криється у прискіпливому відношенні до себе та співавторів, і до виходу пісні у світ, вона випробовується у багатьох варіантах, поки не з'являється найбільш вдалий. Творче та життєве кредо поета виражається у тому, що він прагне залишити після себе, а не взяти при житті, тому він неодноразово відмовлявся від високих посад, весь час залишаючись всенародно улюбленим поетом.

Текст пісні «Верба» стилізовано під народний з притаманними йому метафорами, зверненням до природи, порівнянням чарівної дівчини з червоною калиною. У першому куплеті в одному семантичному ряду бачимо одразу всі пісенні образи: «Біля млина калина, Біля ставу верба. Біля тину дівчина, Біля серця журба», вони набудуть розвитку у подальшому розгортанні тексту. Оптимістичний та водночас ліричний зміст пісні відрізняється нескладною структурою куплетної форми: пісня має три куплети зі скороченим останнім. В заспівах розгортається сюжетна динаміка: від очікування та журби до радості, осяяної сонячними днями, в двох останніх приспівках варіюється текст (у порівнянні з першим): «А верба Молодіє наче доля».

Поетична та музична стилістика пісні відбиває загальні характерні риси пісенних творів 70-х років ХХ ст. з використанням народнопоетичних метафор, зверненням до природи як до тієї сили, яка допомагає в житті. Музична складова також відбиває стильові тенденції естрадної пісні того періоду: домінування вокально-мелодичної лінії, пісенно-танцювальна основа.

Оригінал пісні написаний в тональності фа мінор (у магістерському творчому проєкті – до мінор), у приспіві з'являється паралельний мажор в

перших двох рядках з повертанням в основну тональність в третьому і четвертому. Оскільки твір написаний для ансамблевого виконання, мелодична лінія пісні мелодична лінія дублюється у терцію, в окремих тактах – сексту та інші інтервали, в основі розвитку – сервентно-варіаційний принцип, поступовий рух мелодичних фраз вверх (у заспіві). Гармонічний розвиток у заспіві базується на схемі: t – D – t – D → s – D – t – N – D – t, у приспіві: III (T) – D – D → s (II) – D – t. Ритмічна організація у приспіві відрізняється від заспіву більшою рухливістю з використанням восьмих та синкопованого ритму. Темп пісні доволі жвавий, але стриманий, динамічна сторона більш стала, не відрізняється різким контрастом, відображаючи загальний настрій твору.

Інтонаційний зміст пісні «Верба» заснований на повторах та варіативному розвитку основного мелодичного зерна (яке представляє собою збалансований низхідний та висхідний рух без стрибків), фразування спирається на поетичну форму: кожна фраза – це рядок (в заспіві та приспіві воно відрізняється тим, що змінюється ритм, але сам принцип залишається).

Розвиток пісні поступово рухається до кульмінації, у виконанні різних виконавців вона здійснена по-різному (вокально або інструментально). У представленому дипломному творчому проєкті пісню виконує секстет Академічного ансамблю пісню і танцю Державної прикордонної служби України (Дмитро Жбанков, Олена Зінчук, Юлія Антипенко, Антон Медоліз, Ірина Рябко, Володимир Новохацький). Використан варіант виконання пісні українською співачкою Таїсією Повалій, він відрізняється від оригіналу наявністю вступного ансамблевого вокалізу, який стилізує народні «гуканки», а також міні-кодою, в якій вісім разів повторюються два останніх рядки приспіву (Хай завжди мене верба Та й додому поверта) у двічі прискореному темпі із динамічним зростанням, яка є кульмінацією пісні у даному виконанні.

Пісня потребує рівного звуку, акцентування на змісті кожної фрази, розспівність та ритмічність, які лежать в основі твору, вимагають чіткої дикції (особливо в міні-коді), твердої атаки звуку і, разом з цим, плавного вокально-мелодичного руху. Учасники ансамблю розташовані поруч один з одним

(відповідно до переліку їх імен), чоловіки одягнені у форму прикордонної служби України, жінки – у стилізований одяг, оздоблений квітковим принтом та візерунками, у спідницях – акцент на червоному кольорі. Під час виконання вокалісти комуні кують один з одним, звертаючись жестами та поглядами. Рухи не синхронні, але відбивають характер пісні та створюють вільну атмосферу, де кожен індивідуально виражає свої емоції.

Отже, виконання пісні «Верба» у дипломному творчому проєкті «Любов то є велика і могутня сила» є оригінальною інтерпретацією твору. В цілому воно несе оптимістичний характер та настроює на загальний настрій.

2.2. Не забудь.

Пісня «Не забудь» композитора Богдана Янівського та поета Богдана Стельмаха 1978 року є взірцем романсової лірики в естрадному жанрі, яка є одним з кращих зразків сучасної української ліричної пісні. Її в різні часи виконували В. Дусанюк, П. Оргатюк, І. Братушик, О. Хама, дует «Не забудь» (М. Шуневич, О. Щербакова), Н. Кулик, тріо «Либідь», ансамбль «Українські барви».

Відомий композитор Богдан-Юрій Янівський народився у Львові у театральній родині та закінчив Львівську консерваторію ім. М.В. Лисенка як піаніст і композитор. Як композитор він формувався в умовах традиційної української музики та ліричної пісенної культури (у зразках творчості О. Білаша, І. Поклада, А. Кос-Анатольського) та нової музичної естради 60-х, його творчість поєднує риси ліричної української пісні, рок-нролу, джазу, в ті часи це було нове слово у вітчизняній естрадній музиці, тому пісенна спадщина композитора одразу увійшла в тренди та стала популярною. Він є автором різноманітних жанрів і форм – від великих сценічних до естрадних пісень, але завжди вважав, що саме в пісні можна втілити найглибокi почуття. Як композитор методист, Б. Янівський виразив цю рису саме у пісні, яка базується, перш за все, на західноукраїнському солоспіві, а також міської музичної

культури Львова середини століття. В своїй творчості він спирається на типовий танцювальний ритм: вальс («Не забудь», «Скажи, скажи», «Журавлиний крик»), танго («Зорепадні ночі», «П'янила музика серця») та ін. Янівський доклав зусиль до популяризації вітчизняної пісні, працюючи редактором на радіо у 60-ті роки, викладаючи в Львівській консерваторії у 90-ті та 2000-ті, прищеплював студентам любов до рідної пісні.

Поет Богдан Стельмах, відомий діяч вітчизняної культури, драматург, перекладач написав для композиторів близько ста пісень. Народився у 1943 році в селі Туркотин Львівської області та закінчив Львівський університет ім. І.Я. Франка. Впродовж різних років обіймав посади кореспондента міської газети, завідувача літературною частиною музично-драматичного театру, а також керівні посади в управлінні культури та Львівській міській Раді. Він є автором поетичних численних збірок, серед яких «Примула, квітка віща» (1969), «Земний вогонь» (1979), «Правдива пісня» (1982), «Батькові слова» (1984), «Пшеничне перевесло» (1988), «Сонечкова донечка» (1988), «Сто пісень» (1989), «Тарас» (1991), «Фрак для доцента» (1991), «Прикрі пригоди в країні погоди» (1991), «Писанка» (1993), «Світлиця пісень і спогадів» (2001), «Вірші про Україну» (2002, 2004), «Ця осінь називається Марія» (2003), «Божевільня метеликів» (2008), є автором лібрето опери М. Скорика «Мойсей» (за поемою І. Франка). Його вірші покладені на музику пісень композиторів В. Івасюка, І. Білозіра, Ю. Ільківа, В. Камінського, М. Скорика та ін. У співавторстві з Б. Янівським вийшли в світ «Верховинська коліскова», «Голубівна», «Гуси-лебеді», «Є на світі казка», «Калини квіт», «Коліскова для матері», «Не забудь», «Сиве крило», «Сум Афродіти», серед них виділяється романс «Не забудь», який уособлює українську ліричну пісню 70-х років.

Пісня «Не забудь», відбиває світові тенденції у розвитку ліричної естрадної пісні, близька до французької любовної лірики тих часів, зокрема до пісень автора та виконавця Джо Дассена. Твір написаний для вокального дуету у супроводі естрадно-симфонічного оркестру та має куплетно-варіаційну форму. Форма висловлення поетичного тексту – звернення до коханої людини,

роздуми та висловлювання щирого почуття, яке сповнено надії, смутку, глибини, болю, в ньому ніби відбивається все життя, яке має сенс в існуванні коханого. Наскрізний поетичний розвиток в музичному втіленні розділяється мелодично-поетичним ритмом, таким чином, відділяючи заспів від приспіву. Характерною особливістю є те, що приспів з'являється не в кожному куплеті, підкреслюючи нерозривний потік поетичного слова.

Кантиленно-декламаційна основа вокальної лінії підсилює свободу поетичного висловлювання, часта зміна різних мотивів наближує твір до жанру балади, хоч а є класичним ліричним естрадним романсом. Оригінальна тональність твору ля мінор, вона ж використана в авторському аранжуванні даного творчого проєкту. Гармонічна логіка спирається на повний функцій ний зворот з відхиленнями у паралельний мажор та тональність S. Мелодична лінія розвинута, маючи розспівну основу, охоплює досить широкий діапазон, регістрові контрасти підкреслюють широкі інтервальні стрибки. Динамічний розвиток цілком підкорений поетичному змісту: від *pp* та *p* (Не забудь моїх очей В тужливій темряві ночей Не мовчи, о, не мовчи – Не мовчи, Моє ім'я ти Вічно шепочи, Вічно шепочи, Щоб не забувати) до *f* та *ff* (Пам'ятай, що з летом днів Виходить пам'ять з берегів, Залива усе довкіл Вогнем любові, Греблі часу рве, Як життя живе, Як весняна повінь). Кульмінація досягається поетапно – проходить декілька хвиль та виходить на вищий рівень на словах приспіву останнього куплету (Вирує пам'ять, як ріка поміж дібров, Пливе, не тоне в тій ріці моя любов).

Інструментальне аранжування будується на логіці від меншого до більшого (з поступовим збільшенням фактурних голосів) та підкреслює вокальну партію, додаючи звукові відтінки, які доповнюють зміст твору.

Виконання твору вимагає серйозної вокальної підготовки, дихання, яке дозволяє розвинути широкі мелодичні фрази, а також емоційного наповнення, яке потребує душевної віддачі, вираження багатого спектру почуттів. Перехід від кантилени до декламації передбачає вміння користуватися різними вокальними техніками, швидко переключатись від одної до іншої. Особливістю

виконання пісні у творчому проєкті є те вокальна лінія іноді метрично не співпадає з інструментальним супроводом, що підкреслює та підсилює емоційний стан виконавиці та надає свободу декламаційного висловлювання.

Отже, виконання пісні «Не забудь», яка в усі часи є актуальною, в творчому проєкті є доповненням до існуючих її інтерпретацій, в якому виконавиця вибудовує драматургію як закінчену сюжетну форму, передаючи багато відтінків почуттів.

2.3. Ой, ти, ніченько.

Пісня «Ой, ти, ніченько» композитора Анатолія Пашкевича та поета Дмитра Луценка має цікаву історію. Деякий час вважалося, що це народна пісня в професійній обробці, тому що автори (особливо композитор) не афішували свою причетність до неї.

Композитор та хоровий диригент Анатолій Пашкевич (1938–2005) народився на Житомирщині. Він є автором як великих хорових форм, так і пісень. Музичну освіту здобував самотужки та відвідуючи заочні музичні курси. Після строкової служби повернувся до рідного села, не зважаючи на те, що його запрошували як баяніста в матроський військовий ансамбль, де відкривались цікаві перспективи. Музикант організував самодіяльний вокальний ансамбль і хор, з якими яскраво виступав на чисельних конкурсах та оглядах художньої самодіяльності. За своє життя очолював Черкаський, Волинський та Чернігівський народні хори. Особливо ставився до народної пісні, робив сольні та хорові обробки та виконував їх зі своїми колективами. Історія пісні «Ой, ти, ніченько» розпочалась з її виконання ВІА «Кобза», який записав її як народну. Композитор вважав, якщо його пісні співають як народні, то це свідчить про те, що він не марно працює, і таку оцінку сприймає як визнання. Серед відомих пісень композитора «Мамина вишня», «Степом, степом», «Хата моя, біла хата», «Синові», «Ой ти, ніченько», «Любисток»,

«Журавка», «Ой вербо, вербо», «Осипає цвіт калина», «Пісня про Волинь» на слова поетів Д. Луценка, В. Симоненка, Й. Струцюка, М. Негоди та ін.

Поет Дмитро Луценко (1921–1989) – уродженець Полтавщини, фронтовик. Пережив голодомор початку 30-х років, після поїхав на Донеччину шахтарем, паралельно здобуваючи освіту у технікумі, а потім – в інституті. Його творчість сповнена поетичних образів Середньої Наддніпрянщини, багато віршів покладено на музику, найбільш знаковою піснею є неформальна лірична ода Києву «Києве мій» композитора І. Шамо (а з 2014 року – Гімном територіальної громади міста Києва). У співавторстві з А. Пашкевичем написав багато пісень, серед яких «Батьківщина кохана», «Батькове серце», «Гуси летіли», «Любисток», «Мамина вишня», «Ой, ти, річенько», «Пісня про хліб», «Яблунова доля».

Поетичний текст складається з вісьмох рядків, в яких повністю відтворено народні поетичні традиції з характерними порівняннями, метафорами, образ річки притаманний жіночності, все, що з нею пов'язано – думки та мрії молодій дівчині про свого коханого.

Оригінальне аранжування пісні було створено для вокального ансамблю та баяну, варіант, який виконується у творчому проєкті є власним аранжуванням з суттєвою зміною темпу та характеру. Якщо оригінал – це стилізація ліричної народної пісні, то в даному сучасному виконанні вона поєднує лірико-пісенні та танцювальні риси з елементами жартівливого пісенних жанрів, таким чином вона перетворюється на ліричну пісню у танцювальних ритмах. Твір має куплетно-строфічну форму з неодноразовими повтореннями рядків. Обсяг поетичного тексту невеликий, але завдяки музичному розвитку будується розвинута закінчена пісенна форма з внутрішньою драматургією, яка підкреслюється темпово-динамічними змінами.

Основна тональність ля мінор, гармонічний план чіткий, заснований на повному функційному звороті з відхиленням в тональність S. Особливість мелодики полягає в реєстровому контрасті між заспівом (слова першого рядка) – низька теситура, та приспівом (слова другого рядка) – мелодична лінія

піднімається на октаву вище. Відповідно варіюється жанрові елементи: у заспіві – пісенний, у приспіві – танцювальний, інструментальне аранжування відповідає цьому задуму: в заспіві більш прозоре, приспіві – з додатковими ударними, які підкреслюють та ритмічну танцювальну основу. В творчому дипломному проєкті використовуються імпровізовані вокальні вставки (Ждала милого йо-йо-йой до світання) та невеликі вокалізи між куплетами, які надають пісні яскравості та відповідного характеру. Мелодична лінія пісні поділяється на достатньо короткі, але виразні фрази, і кожна наділена достатнім поетичним змістом, щоб можна було робити між ними цезури.

Особлива увага приділяється невеликим вокалізам, в яких виконавиця може імпровізувати та відтворювати специфічні прийоми, які потребують технічної підготовки. Головний акцент в інтерпретації цієї пісні ставиться на утриманні піднесено-світлого характеру, який дещо контрастує зі словами, в цьому полягає ідея, яка поєднує в собі настрій, виражений музикою та слова героїні, які свідчать про дещо напружений стан очікування коханого, але в цілому стримано-радісний фон лежить в основі художнього образу твору. Кульмінація реалізована в останньому куплеті на словах «Я над річкою засмутилася – Деся любов моя забарилася»: динамічно та вокально-імпровізаційно.

Виконання пісні сольне, в якому доречно активна жестикуляція, переважно плавні рухи, які імітують звернення або якісь грайливі, подібні танцювальним. Отже, дана інтерпретація є оригінальною, з суттєвим переосмисленням жанру та стилю, цікавим інструментальним та вокальним аранжуванням, родзинками якого є «перегукування» вокальної партії та окремих інструментів. Сучасний вигляд пісні є свідченням про потребу у оновленні традиції, яка є актуальною в нових формах.

2.4. At Last.

Пісня «At last» увійшла в однойменний дебютний альбом американської блюзової та соул-співачки Ети Джеймс у 1960 році. Разом з нею альбом ще дев'ять пісень. «At last» згодом була випущена як сингл, як і ще чотири пісні з цього альбому («All I Could Do Was Cry», «Trust in Me», «My Dearest Darling»). Сама пісня була написана композитором Гаррі Ворреном на слова телепродюсера та сценариста Марка Гордона у 1941 році для фільму «Дружини оркестрантів» та вперше була виконана біг-бэндом Гленна Міллера. Але популярною вона стала саме у виконанні Е. Джеймс, що спричинило появу нових яскравих інтерпретацій виконавців різних років: Д. Дей С. Нікс, Дж. Мітчелл, С. Вандера, Р. Олстед, С. Діон, С. Лаупер, К. Агілери, Бейонсе.

Американський продюсер та сценарист Марк Гордон народився у 1956 році в Ньюпорт-Ньюс, найбільш відомими його роботами є фільми «Врятувати рядового Райана», «Швидкість», «Післязавтра», «Патріот», «Стів Джобс», «Грейс Анатомія», «Кримінальний розум» та «Рей Донован», з 2010 по 2014 рік займав посаду президента Гільдії виробників Америки. До роботи він підходить комплексно, розуміючи, що від продюсера залежить успіх проєкту: він працює окремо з режисером та всією знімальною групою, займається сценарною та редакторською роботою. Він є продюсером більше ста кінопроєктів, а також звукорежисером близька 30 фільмів.

Кінокомпозитор Гаррі Воррен (1893–1981) народився в штаті Нью-Йорк в родині італійських іммігрантів. Музичною освітою займався самотужки, граючи на акордеоні батька та співаючи в церковному хорі, також сам навчився грати на барабанах, через захоплення музикою кинув середню школу та виступав зі своєю групою в різних містах штату. Так він опинився в одній з кінокомпаній, де виконував різну дрібну адміністративну роботу, займався реквізитом, був помічником режисера, а також грав для акторів та озвучував фільми в кінотеатрах. Суттєві зміни в кар'єрі відбулись після того, як він поступив на службу ВМС США, де почав писати пісні. Він є автором понад 800

пісень, які написав за шістдесят років творчої діяльності, в основному це були пісні для кіно, які звучать в більш ніж 300 фільмах, неодноразово потрапляли в національні хіт-паради та очолювали їх. Він співпрацював з найвідомішими поетами: Е. Дубіном, Б. Роузом, М. Гордоном, А. Гершвіним, Дж. Мессером. Серед найпопулярніших хітів виділяються пісні «I Only Have Eyes for You», «You Must Have Been a Beautiful Baby», «Jeepers Creepers», «That's Amore» та «At Last».

Пісня «At Last» має три частинну форму з контрастною у ладовому та жанровому відношенні серединою. Стильова основа – блюз, але використані елементи ритм-енд-блюзу та соулу. Пісенно-декламаційний характер з імпровізацією є основою мелодичного розвитку твору. Довгі тривалості поруч з речитативним скандуванням створюють ефект виразного емоційного висловлювання. В крайніх розділах переважає блюзова мелодика з пониженими щаблями (як в вокальній лінії, так і в оркестровій партії), що привносить елемент смутку життєстверджувальний зміст тексту (Нарешті Мое кохання знайшло мене. Закінчились мої самотні дні, І життя перетворилось на пісню). В середній частині мелодична лінія наближена до стилістики американських ліричних пісень золотого століття Голівуду та бродвейських мюзиклів, і повністю відбиває поетичний зміст (Я знайшла втілення своїх мрій, мрію, яка завжди буде зі мною. Я відчула трепет, притискаючись до нього, трепет, якого раніше не знала).

Гармонічна палітра нескладна (основна тональність Фа мажор), але насичена септакордами з роздвоєними тонами, побічними тонами, що надає відповідний блюзів відтінок, оркестрова фактура поліфонічно розвинута, окремі підголоски контрастують та доповнюють основну мелодичну лінію. Ритмічні пульсація рівномірна – нешвидкий темп, рівне хитання тривалостей є каркасом для мелодичної (вокальної) імпровізації та свободи. Фразування заслуговує окремої уваги: воно різноманітне, інколи у фразу вкладається поетичний рядок, іноді фраза будується на одній імпровізаційній фігурі (в вокальній партії), комплементуючись з окремим фразуванням в оркестрі. Таким чином,

складається насичена та подієва музично-поетична «історія», яка розвивається повільно, де кожна фраза є вагомою, змістовною та пережитою виконавцем.

Кульмінація відбувається на останніх двох рядках (Відтак тепер ти мій нарешті!), тому пісню «At Last» можна назвати блюзовою одою кохання, і на відміну від більшості блюзів, які виражають сум та печаль, цей блюз радісно-оптимістичний, в якому стверджується віра у справжнє кохання на все життя.

Виконання пісні «At Last» потребує навичок блюзового співу, міцного дихання, вміння імпровізувати в стилі, технічної вокальної досконалості. Але найбільш складним завданням для вокаліста є поєднання блюзового вокального стилю з адекватною передачею змісту поетичного тексту. Включення подібного твору в дипломний творчий проєкт несе ризик для всіх виконавців, специфіка блюзового потребує спеціальних навичок, відповідного виконавського досвіду та музичного середовища. Проте внесення в суто американський твір рис вітчизняної вокальної школи, заснованої на італійському бельканто на національних пісенних традиціях, наділяє його дещо новим змістом, можна подивитися на традиційні американські пісні свіжим поглядом, привнести своє бачення, як будувати фразу, на чому базувати імпровізацію. Отже, пісня «At Last» є оригінальною інтерпретацією блюзового твору з максимальним збереженням характеру, але з ноткою новизни.

2.5. Кобра.

Пісня «Кобра» була записана українським англомовним та україномовним гуртом «The Hardkiss» (в склад якого входять автори пісні Юлія Саніна та Валерій Бебко) та співаком Дмитром Монатиком у 2020 році.

Історія створення пісні цікава, авторка Ю. Саніна одразу замислила її у виконанні з Д. Монатиком, цю ідею вони обговорювали близько двох років. За словами самої авторки, пісню про змію вона мріяла створити з дня заснування гурту, ще до виникнення ідеї співпраці з Монатиком. Коли пісня побачила світ, не залишилось сумнівів, хто має її виконувати. Образ змії, отруйної кобри – це метафора. Йдеться про закохану людину (жінку), яка несе в собі красу і

небезпеку водночас. Вона зачаровує, підкоряє собі, але сама може зробити рокову помилку. Граціозний танець кобри – занурення у вир почуттів, могутні хвили яких можуть привести до незворотних наслідків, після чого вже не буде, як було. В бурхливому потоці власних почуттів людина втрачає контроль, що є небезпечним для неї та оточуючих.

Юлія Саніна (справжнє ім'я Юлія Головань) народилась у Києві у 1990 році. Захоплення американською музичною культурою почалось в період навчання в школі джазового та естрадного мистецтва. У дитинстві та юності вона багато разів виступала на різноманітних майданчиках як солістка і в складі ансамблів. Різкий розворот припав на період закінчення школи, коли вона залишила шоу-бізнес та вступила на факультет журналістики Київського Національного університету ім. Т.Г. Шевченка. Але знайомство з музичним продюсером каналу «MTV Україна» Валерієм Бєбко знов розвернуло її в сторону музики, з яким вони організували дует Val&Sanіa та записали перші студійні композиції. Після зміни назви на «The Hardkiss» та традиційних гастролей по країні та сусідній РФ, музиканти вирішили націлитись на європейську аудиторію. На цей момент вони були популярними у нашій країні, переможцями чисельних конкурсів та володарями премій (в числі яких «Відкриття року», «Кращий відео-кліп», «Кращий альтернативний проєкт 2016–2017»).

Валерій Бєбко народився у 1984 році в Києві. Музичну освіту отримав у Лондонському Центральному коледжі мистецтва та дизайну ім. Святого Мартіна, під час перебування в Англії, створив декілька короткометражних фільми: «Реінкарнація» (2004), «Never Born» (2005), «Autoscopy» (2006). Вже працюючи продюсером на телеканалі, познайомився з Юлією Саніною, майбутньою солісткою спільного гурту та дружиною. Після ребрендингу групи, змінився стиль його музики, відтепер його основою є рок та R&B.

Пісня «Кобра» побудована в куплетно-варіаційній формі та витримана в стилістиці важкого року з елементами ритм-енд-блюзу (на рядках «Точила кинджали, Не знала жалю її душа. Тікати не вийде, Любити не варто Кого

покохала І з ким була на ножах? Ховалась у світлі Чорна правда...»). Проте виразно простежуються фольклорні витоки в мелодиці та символічному тексті, сповненому алегорій та метафор, при цьому спостерігається відсилання не на нашу традицію, а ще на інші (східні та західні) фольклорні традиції. Інтонаційний стиль пісні відбиває ідею небезпечної суміші, яку уособлює образ кобри. За жанром пісню можна охарактеризувати як поєднання балади та монологу-звернення, зримість та театралізація надає потужної дієвості формі. Фразування вокальної партії досить коротке, але з затримкою та акцентами на довгих тривалостях, що підкреслює вагомість слова.

Стилістика поетичного тексту також знаходиться на межі різних запозичень постмодерного зразка: поєднання випадкового, алітерації, співзвучність, яка заміняє зміст та стає самим змістом (Сиди вдома, Ти до неї не ходи, І бійся грому, Бійся темної води... Під шкірою прихована). Саме словосполучення «закохана кобра» несе в собі загрозу і має потрібний емоційний вплив.

Мелодична лінія та гармонічна логіка вкладаються в ритмічну канву та повністю підкорюються метро-ритмічній організації, яка також поглинає поетичний ритм. Можна сказати, що протиборство музичного та поетичного ритму є змістовним вираженням ідеї твору загалом: протиборство, перемога одної сторони та поразка іншої. Напруження додає стриманий темп, в рамках якого розгортається неймовірне дійство, чітка ритмічна пульсація сприяє організації музичного руху, який наближається до кульмінації на словах останнього приспіву (Небезпечні знайомі незнайомці, Коли кобра закохана, вона не спить – Пам'ятай про це, моє сонце!.. Пам'ятай про це, моє сонце!..).

Пісня написана для виконання дуєтом, в творчому дипломному проєкті вона виконується соло, тому вимагає від вокаліста образних перевтілень, вміння по-різному співати одні мелодичні фрази. Декламаційна основа вимагає чіткої дикції, відчуття ритму, іноді потребує скандування складів окремих слів. Основним завданням є передача напруженого емоційного змісту пісні. Було вирішено підійти до завдання з іншого боку: не відтворювати оригінальне

виконання, а запропонувати власне бачення, і в деяких фрагментах навіть додати ліричні відтінки та інший підтекст, який би розкрив новий смисл поетичного слова (не тільки смертельна боротьба, але й внутрішні переживання, осмислення, яке може і зупинити вчасно, і понести далі у прірву).

Оригінальне виконання так чи інакше впливає на інші інтерпретації твору, що відбивається у дотриманні вокального напруження, фразуванні, побудові кульмінації, навіть характерної жестикуляції, але інший виконавець привносить своє бачення, спираючись на сласний досвід, художні смаки, таким чином формується нова інтерпретація, дещо альтернативна офіційній (і поки ще єдиній).

2.6. Rise Like a Phoenix.

Пісня «Rise Like a Phoenix» (Піднімусь з попелу) була створена Чарлі Мейсоном, Джої Патулкою, Алі Зуцовскі та Юліаном Маасом. Це класична балада у супроводі оркестру, яка за рівнем драматизму близька пісням серіалу про Джеймса Бонда «Голдфінгер» (Goldfinger), «Діаманти назавжди» (Diamonds are Forever) у виконанні Ширлі Бессі, «Дівчина з золотими очима» (GoldenEye) у виконанні Тіни Тернер, «Небо впаде» (Skyfall) у виконанні Адель. Австрійський співак Томас Нойвірт (сценічний псевдонім Кончіта Вурст) відтворив пісню з такою силою, яка притаманна досвідченим драматичним вокалістам сучасності, це сприяло її успіху. Поетичний текст написаний від першої особи, в ньому йдеться про самоідентичність та само вдосконаленість через життєві потрясіння (Я знов піднімусь як фенікс з попелу, але замість помсти чекає справедливе покарання.. ти мене покинув, але я все одно лечу).

Композитор Алі Зуковскі спочатку написав пісню для іншого проєкту, однак усі великі австрійські звукозаписні лейбли відмовилися продюсувати «Rise Like a Phoenix». Після запиту австрійської групи «Євробачення» щодо можливого внеску пісні, Зуцовскі одразу запропонував «Rise Like a Phoenix», в своїх інтерв'ю він зізнавався, що з самого початку знав, що пісня буде хітом.

Проте пошук ідеальної пісні для пісенного конкурсу розпочався ще у вересні 2013 року: австрійським та іншим європейським композиторам та продюсерам, у тому числі тим, хто відповідав за найуспішніші конкурси на Євробачення за останні роки, були замовлені пісні для Кончіти Вурст. Серед 100 пісень вибір припав на баладу «Rise Like a Phoenix», з якою Кончіта та її музиканти у складі її команди відразу ж підкорили публіку музикою та текстом. Виконавець говорив, що ця пісня має потужний меседж, який цілком відповідає його внутрішньому світу, а її музична та змістовна складність є в нагоді для підвищення свого професійного рівня.

Коли було оголошено, що Кончіта Вурст виступатиме за Австрію на «Євробаченні», національні та міжнародні засоби масової інформації постійно це висвітлювали. Всіх бентежив образ жінки з бородою на пісенному конкурсі. Але Кончіта Вурст – це набагато більше, ніж просто епатажний образ. Виконавець довів свою спроможність представляти країну на всеєвропейському конкурсі, вже здобувши декілька перемог на вокальних конкурсах країни, у тому числі приз глядацьких симпатій. Крім того виконавець пропагує ідеї толерантності, поваги до інших, що є визнаними цінностями сьогодні.

Том Нойвірт народився у Гмундені у 1988 році, за словами співака, Кончіта Вурст – це учасник дуету, з допомогою якого виконавець доносить ті думки, які несе цей образ, він та його сценічний «двійник» – незалежні особистості, які не перетинаються, але поважають та цінують один одного. Своім народженням Кончіта зобов'язана тому, що Тому довелося боротися з дискримінацією протягом усього життя. Так він створив жінку з бородою – як яскраве твердження, як привід для дискусій щодо таких понять, як «інший» або «нормальний», як проєкт, за допомогою якого він хоче нести свої ідеї чітко і безпомилково по всьому світу: кожен повинен мати можливість жити так, як вважає за потрібне, доки ніхто від цього не страждає.

Поетичний текст не простий, це драматичне звершення героя не тільки до конкретної людини, але й до всього світу, у переживання болю народжується інша людина, сповнена сили, духу та віри в себе, яка ставиться до свого

минулого з філософським узагальненням того, що відбулося, але головне – те, що попереду. Алгоритичні порівняння з птицею, яка відроджується з попелу, – це шлях до себе, самопізнання. За образним строем текст наближений до текстів арій оперних лібрето ранньої барокової доби, поетичні виразні засоби містять образи птаха, який піднімається над буденністю, кара, яка неминуча і не залежить від бажання.

Традиційна куплетна форма пісні налічує два куплети з наскрізним розвитком, подібний баладним формам. З кожним куплетом зростає рівень драматизму, кульмінація припадає на останні рядки другого приспіву «Знай, я воскресну з попелу, але ти моє полум'я», але сама вершина емоційного напруження досягається за допомогою короткого фінального вокалізу, який ставить крапку у цьому драматичному монолозі.

Оркестровий супровід розвинений, він є не просто підтримкою вокальної партії, але й має власні мелодичні лінії, які доповнюють цілісну форму, це музичний підтекст, в якому захований свій зміст. Остинатні ритмічні форми підкреслюють драматичну сутність твору, остигато з'являється у II куплеті, дещо змінюючи образ від драматичного до рішучого. Розспівність лежить в основі вокальної партії, але й присутня драматична декламація, притаманна баладним формам, без якої неможна створити відповідний художній образ. Гармонічний план не містить несподіваних зворотів (основна тональність ре мінор), але головною ідеєю є низхідний рух в басу за допомогою початкового звороту t – d_b – s_b – D, який налаштовує на подальший розвиток. Поява неаполітанської гармонії у заспіві надає особливого відтінку музичному висловлюванню, формуючи його стверджувальний характер.

Різноманітність вокального фразування (від невеликих побудов до розвинутих) відбиває плин поетичного тексту, не залежно від виду вокальної лінії (декламаційної або розспівної), велике значення має акцентність окремих слів, яка підкреслюється відповідною мелодичною фігурацією (передйом). Не зважаючи на самостійність та самодостатність мелодичної лінії, вона йде за

текстом, створюючи органічне поєднання музично-поетичної форми, слідує за змістовною логікою та розкриває її сенс.

Від виконавця пісня вимагає міцного дихання для того, щоб він міг відтворити оригінальне фразування, вміння переключатись з одного динамічного півня на інший, володіння різними вокальними техніками, чіткої дикції, але головне – розуміння змісту та його відтворення у власній інтерпретації. Сценічне втілення має повністю підкорюватись змісту твору, позбавлене будь-яких зайвих (в тому числі танцювальних) елементів, увага глядача має зосереджуватися на виконавцеві.

Популярність пісні після Євробачення–2014 спричинила те, що вона звучить у виконанні багатьох вокалістів (чоловіків та жінок) в різноманітних проєктах, і вже налічує немало цікавих інтерпретацій, які відрізняються від оригінальної, але заслуговують на власне існування.

Отже, пісня «Rise Like a Phoenix» може цілком природно входити як в чоловічий, так і в жіночий репертуар, не тільки, через особливий сценічний образ Тома Нойвірта, але, насамперед, через її філософський зміст, актуальний для всіх людей, завдяки якому виражається сутність та певний стан особистості, яка пройшла через серйозні життєві випробування та зазнала емоційний зрив, але перемогла обставини.

2.7. У долі своя весна.

Пісня «У долі своя весна» композитора Володимира Івасюка та поета Юрія Рибчинського була створена у 1977 році, і вперше було виконана ВІА «Пісняри», але музиканти спростили пісню на стільки, що автор був цим виконанням незадоволений. Його співавтор згадував, як Володимир висловлювався на адресу ансамблю, який перетворив задуманий Івасюком сучасний романс на легковажну пісню з гострим та танцювальним ритмом, що та той час подобалось слухачам, але виконання не передавало ту глибину музики і слів, які закладені авторським задумом. Івасюк бажав, щоб пісню

заспівала Софія Ротару, але побоювався що після «Піснярів» вона відмовиться. На щастя його побоювання не виправдались, і в тому ж році співачка її виконала на фестивалі популярної музики у польському місті Сопоті та здобула перемогу. Для композитора вона була не першою на цьому фестивалі – трьома роками раніше співачка також здобула перемогу з його піснею «Водограй». У свою чергу, виконавиця говорила, що всі пісні, які пише Івасюк, обов'язково має виконувати вона, бо як ніхто не відчуває їх змісту. Міжнародне визнання сприяло популярності пісні та поширенню її а радіо та телебаченні.

Володимир Івасюк є одною зі знакових фігур вітчизняної популярної музики, який своєю творчістю вивів українську сучасну пісню на світовий рівень. Він народився на Буковині у 1949 році та прожив яскраве, але коротке життя, досі не є чітко визначеною причина його смерті, тоді, за офіційною версією, це було самогубство, але вона зовсім не вписується в реальність: молодий, набираючий популярність композитор, сповнений планів на майбутнє, оптимістично сприймаючи життя, композитор ніяк не міг в один момент сам дійти до трагічної розв'язки. Багато хто бачить в усьому політичний підтекст, тому що волелюбний молодий хлопець не приховував своєї національної ідентичності та все робив для популяризації української культури. Вже в 20 років він написав свою знамениту «Червону руту», яка стала пісенним символом часу, її співали в різних кутках тодішнього Союзу, естрадні автори намагались наслідувати її стиль, композитори писали пісні на слова українських поетів. Як раз це і не подобалось носіям ідеології та чиновникам всіх мастей. Впродовж багатьох років тягнеться ця справа, яку то відкривають, то закривають (залежно від політичної кон'юнктури), востаннє, у 2019 році Київський науковий інститут судових експертиз видав заключення, що він не міг фізично здійснити самогубство.

Медик за освітою, він прекрасно володів грою на гітарі, фортепіано, скрипці, віолончелі, і ще навчаючись у вищі, грав в студентській самодіяльності, виступав на фестивалях і конкурсах та неодмінно отримував нагороди і премії. Стрімка популярність автора та постійні гастролі і зйомки

спричинили відрахування його зі складу студентів Львівської консерваторії, до якої він вступив, вже маючи вищу медичну освіту але не зупинили його композиторський творчий шлях, і він все ж здобув диплом композитора. В. Івасюк за своє коротку кар'єру написав понад 100 пісень, інструментальні твори, музику для театральних вистав.

Незважаючи на те, що поет Юрій Рибчинський написав у співтворчості з композитором дві пісні («У долі своя весна» та «Кленовий вогонь»), вони мали міцні дружні стосунки, часто спілкувались та добре розуміли один одного, і співпраця продовжилась би, якби не життя композитора так швидко не обірвалось.

За задумом композитора «У долі своя весна» – сучасна пісня-романс у повільному темпі з перевагою кантиленної вокальної партії. Мелодичний стиль наслідує кращі зразки популярних світових ліричних естрадних пісень з характерним секвентним розвитком. Але секвенція в мелодії не базується на «золотій секвенції» в гармонії, має інший гармонічний зміст (оригінальна тональність ля мінор): t – S (мел.) – t – S (мел.) – VII (мін.) – D→ s – VII (мін.) – D (заспів), золота секвенція з'являється у приспіві: t – s – VII – III – II – D.

Куплетна форма пісні характерна чотирирядковим заспівом та вісьморядковим приспівом, що йде від логіки музичного розвитку, тому можна говорити про домінування музичної драматургії, якій підкорена поетична. Кожен поетичний рядок формує музичну фразу, у заспіві переважає поступовий мелодичний рух, повторення, у приспіві – початковий квартовий висхідний стрибок з подальшим його заповненням.

Оркестрова партія (естрадно-симфонічний оркестр) розвинута та представляє собою самостійний розвиток. Флейтовий підголосок у приспіві формує діалог з вокальною партією, причому у першому проведенні – один, у другому – інший. Оркестровий вступ, програші та кода також є самостійними з тематичної точки зору.

Вокальна партія, крім розспівності, має риси декламаційності, про що свідчить силабичне співпадіння окремих звуків мелодії з окремими складами

слова, проте кантиленна природа, в основі якої ліричне начало є основною. Заспів представляє собою нешвидку помірну розповідь, в якій збалансовано кантиленний та декламаційний тип вокальної лінії, у приспіві переважає ліричний тип, притаманний романсовому жанру. Але крім романсових рис в пісні прослідковуються жанри ліричної пісні та ліричного монологу, що в цілому надає твору глибини та багатогранності. Кульмінація припадає на другий приспів, композитор виділяє її за допомогою нової висхідної інтонації та заміною мінору на мажор в кінці.

Виконання пісні вимагає від співака широкого дихання, рівності звуковедення, вміння поступово вибудовувати динаміку фразу. Пісня не має різких мелодичних, динамічних, ритмічних, теситурних контрастів, розвиток базується на поступовому динамічному зростанні, мелодичному розвитку, ритмічній стабільності, що надає пісні помірності, глибини та краси.

Отже, пісня В. Івасюка «У долі своя весна» представляє собою поєднання романсу та ліричного монологу. У творчому дипломному проєкті представлено дещо інший варіант, який стилістично відрізняється від оригіналу: пришвидшується темп, додається роль ударних, що сприяє більш оптимістичному настрою, таким чином, оновлюючи та осучаснюючи класичний зразок вітчизняної естради. Дана інтерпретація цікава саме з точки зору нового прочитання та трактування поетичного змісту, доводячи, що завдяки такої жанрово-стилістичної модуляції можні відкрити нові грані твору.

2.8. Україна – батьківська земля.

Пісня «Україна – батьківська земля» композитора Олександра Бурміцького та поета Миколи Луківа є взірцем сучасної естрадної оди, гімну, який прославляє рідну землю, стоїть поруч з такими піснями, як «Край» Миколи Мозгового та «Україна» Тараса Петриненка. Патріотична тема, поєднана з ліричним висловом до батьківської землі, створює особливий художній образ, притаманний тільки нашій музичній культурі. Любов до

рідного краю, яка виражена у найніжніших почуттях та словах, у пісні зростає у своєму багатстві та щирості.

Композитор Олександр Бурміцький орієнтується у своїй творчості здебільшого на патріотичну тематику, адже його професійна діяльність пов'язана з Академічним ансамблем пісні і танцю Державної прикордонної служби України, і з огляду на те, що автор і виконавиця даного дипломного творчого проєкту і композитор є колегами, пісня завершує цей цикл. Композитор, співак, диригент та баяніст народився у Тернополя у 1961 році, де й отримав свою освіту в музичному училищі, а згодом – педагогічному інституті. У студентські роки разом з ВІА «Молодість» брав участь та перемігав у різноманітних творчих конкурсах, а після успіху на міжнародному фестивалі «Кримські зорі» у Ялті, розпочинає композиторську діяльність та швидко звертає на себе увагу: його запрошують на різні заходи, публікують статті, просують його пісні у медіа, а також запрошують до співпраці театральні установи, Бурміцький написав музику до 30 вистав. У пісенному доробку на музику він поклав вірші Б. Олійника, В. Крищенка, М. Луківа, С. Галябарди, О. Лайка, М. Ткача, Г. Десятнікова, З. Кучерявої, О. Паламаренка. Особлива для митця тема вітчизняних прикордонників втілилась в піснях на слова В. Кохана, В. Мельникова, В. Патоли, В. мартишка, М. Флінти, О. Шеренгової, В. Іваніцького. Пісні композитора в різні часи виконували Р. Кириченко, О. Василенко, Ф. Мустафаєв, В. Білоножко, А. Кудлай, Л. Сандулеса, О. Пекун, Л. Бурміцька, В. Гога, Н. Мирвода, С. Торбенко, Е. Скіданова. З 2003 року пісні О. Бурміцького складають частину репертуару Академічного ансамблю пісні і танцю Державної прикордонної служби України («Ніхто, крім мене», «Пісня служить на кордоні», «Пісні з кордону» та ін.).

Поет та журналіст Микола Луків народився на Вінниччині у 1949 році. Здобувши журналістську освіту у Київському Національному університеті імені Т.Г. Шевченка, довгий час завідував поетичною частиною газети «Літературна Україна», а з 1984 року – став головним редактором журналу «Дніпро». Пісні, покладені на його вірші звучать як в Україні, так і в осередках української

громади Канади, США, Австралії. Його поезія пісенна за своєю природою, легко входить у музичну форму та в словах несе своєрідну мелодію. Він є автором близько двадцяти поетичних збірок, серед яких є й суто пісенні збірки: «Ріка», «Шлях», «Політ», «Весняні дощі», «Отча земля», «Кущ осінньої калини», «Поезії», «Право на пам'ять», «Росте черешня в мамі на городі» та ін. у співавторстві з Олександром Бурміщким написав декілька пісень, серед яких «Україна – батьківська земля».

Пісня-ода рідній землі несе піднесений, радісний характер, за жанровими ознаками є гімном, а також має риси колективних естрадних пісень на кшталт «Ми є мир» (We are the World). Водночас це ліричне та глибоко особисте звернення до своєї батьківщини як до самого сокровеного та рідного, тому назва пісні цілком відображає її зміст. Побудована у куплетній формі з сольними заспівами та ансамблевими приспівами. У творчому проєкті пісня звучить у дуеті з солістом Академічного ансамблю пісні і танцю Державної прикордонної служби України Сергієм Гуменним, в приспіві також використовується хоровий фон, що підкреслює колективну природу жанру.

Основна тональність До мажор, гармонічний зміст виражений послідовністю T – D6/4 – T6 – S- T6 – D – II – VI – K – D у заспіві, II – VI – S – D → VI – DD6 – II6 – K – D – T у приспіві, що є цікавим прикладом іншого варіанту гармонізації (перегармонізації) мелодії. Мелодичний рисунок представляє собою плавний поступовий рух з оспівуванням функційних опор, що притаманно жанровій природі гімну, як і широке фразування, яке може сягати до двох рядків віршу. В цілому інтонаційний зміст пісні передбачає застосування такого фразування, що дозволяє поступовий мелодичний рух без широких інтервальних стрибків та контрастної теситури. Ритмічна організація цілком слідує за поетичним ритмом з відповідними зупинками та цезурами.

Динаміка твору коливається від *tr* до *f*, поступово зростаючи від заспіву до приспіву та готуючи кульмінацію у другій строфі II куплету, який виконується дуєтом (за хорової підтримки), та виражається в зміні мелодичного малюнку, дещо підвищеній теситурі та зростанні динамічного рівня.

Інструментальне аранжування здійснено з метою підтримки вокальних партій, є міцною опорою, не виділяється самостійною функцією, повторює мелодичні звороти вокальної лінії та підсилюється хоромим звучанням, створюючи панегіричний тон у творі.

Виконання пісні «Україна – батьківська земля» вимагає широкого дихання, володіння вокальною кантиленою, рівним звуком, динамічної витримки та особливого настрою, який передає зміст поетичного тексту. За своєю функцією пісня має завершувати проєкт, тому звучить у фіналі підсумовуючи весь пісенний цикл дипломної роботи. За змістом пісня виділяється з цього проєкту дещо іншою спрямованістю – любов до рідної землі, своєї батьківщини, де народжується справжнє кохання на все життя.

ВИСНОВКИ

Тема кохання для вокального мистецтва завжди є актуальною, популярна пісня продовжує ті тенденції, які зародились за часів трубадурів, труверів, мінезингерів: висловлювання в поезії та музиці сокровених почуттів, індивідуальне вираження емоційного стану як найкраще відповідає жанровій природі пісні. В сучасній естрадній пісні великий відсоток сюжетів так чи інакше висвітлює тему кохання, яка близька кожній людині, тому слухачі сприймають такі твори, ніби вони адресовані ним, знаходять в піснях власні переживання, свої історії. З розвитком масової музичної культури пісенний жанр є найбільш популярним серед широкого кола слухачів, і саме тема кохання займає одне з провідних місць в її сюжетиці. В різноманітній жанровій та стильовій палітрі сучасної популярної музики любовна тематика виражається за допомогою різних засобів музичної виразності (зокрема вокального стилю) але найбільш розповсюдженою є кантиленно-розспівний тип вокальної лінії.

Видатні естрадні виконавці в своєму репертуарі обов'язково мають пісні про кохання, при чому у всіх ця тема є особливою, вона пов'язана з їх особистим життям, яке у багатьох було і є непростим, часто блискуча кар'єра руйнувала просте людське затишне щастя. Багато хто з співаків були самотніми, не зважаючи на шалену популярність у шанувальників, безкінечні романи та шлюби. Тільки одиниці досягали омріяного кохання на завжди. Пісні, які добре знайомі, любимі публікою, часто не співпадали з тим, що відбувається за лаштунками, або навпаки, виражали ту біль та страждання, які переживав виконавець у своєму реальному житті. Біллі Голідей, Френк Сінатра, Едіт Піаф, Елвіс Преслі, Вітні Хьюстон та інші видатні співаки втілювали на сцені ті яскраві образи, через які слухачі асоціюють їх з успіхом, славою, але не знають, що насправді приховується за лаштунками їх публічності.

Серед пісень популярної музики найпоширенішими жанрами є балада, лірична пісня, лірична пісня в танцювальних ритмах, драматичний/ліричний монолог, пісня-романс. Серед проаналізованих в роботі пісень значне місце

посідає жанр балади: «Люби мене ніжно» Е. Преслі, «Ближче до тебе» дуету «The Carpenters», «Леді у червоному» К. де Бурга, «Я буду завжди кохати тебе» В. Хьюстон, «Моє серце б'ється для тебе» С. Діон, «Не розбивай мені серце» Т. Брекстон, «Безтурботний шепіт» Дж. Майкла; а також лірична пісня та лірична пісня в танцювальних ритмах: «Щось» Дж. Харрісона, «Наскільки сильне твоє кохання» групи «The Bee Gees», «Я подзвонив, щоб сказати, що я люблю тебе» С. Вандера, «Ніщо не змінить мою любов до тебе» Дж. Бенсона, окремо стоїть пісня «Не до душі» Стінга, яка є філософським монологом.

Піні даного дипломного творчого проєкту різноманітні за жанром, походженням та національною приналежністю та часом створення. Драматургія проєкту побудована за принципом контрасту (жанрового, темпового, ступенем втілення ліричного начала), має розвиток та приходить до своєї кульмінації в останній пісні. Відкриває проєкт лірична пісня у танцювальних ритмах, стилізована під народну «Верба» у виконанні ансамблю. В пісні «Не забудь» відбувається цікава трансформація романсового жанру у поєднанні з рисами пісенної лірики зарубіжної естради 70-х років, пісенної лірики для кіно, що надає пісні рис баладного жанру. Пісня «Ой, ти, ніченько» теж стилізована під народну, на відміну від оригінального варіанту, в проєкті вона жанрово переосмислена та належить до жанру ліричної пісні у танцювальних ритмах. Пісня зі стильовими рисами блюзу, соулу та ритм-енд-блюзу «At last» є взірцем жанру балади, а наступна «Кобра» поєднує баладу та монолог-звернення. Жанр сучасної балади представляє пісня «Rise Like a Phoenix», а пісня «У долі своя весна» є класичним зразком естрадного романсу. Фінальна пісня «Україна – батьківська земля» виходить за межі жанрово-тематичного кола творчого проєкту та представляє собою гімн з рисами колективної естрадної пісні, в якому йдеться про любов до рідного краю, вічні цінності, серед яких і особисте кохання, але любов до своєї землі не минає, залишається з людиною впродовж всього життя.

Отже, тема кохання у проєкті втілена з різних сторін, жанрова та стильова різноманітність лежить в його основі для того, щоб розкрити тему

кохання якомога повно. Кожна пісня представляє собою цікаву історію, як з точки зору її створення, так і виконавських інтерпретацій. Деякі пісні у проєкті жанрово переосмислено у порівнянні з оригінальним варіантом, це свідчить про потенціал творів.

Схожість

Джерела з Інтернету

112

1	https://vk.com/topic-4655637_10102789?offset=20	0.5%
2	https://songme.ru/song/5904787-kobra-kobra-by-the-hardkiss-ft-monatik	0.47%
3	https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/9460/1/Pasmor_N_P_2003.pdf	31 джерело 0.11%
4	http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/11685/Blazchuk_ped_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y	37 джерел 0.1%
5	https://gaana.com/song/you-must-have-been-a-beautiful-baby-instrumental-2	2 джерела 0.1%
6	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/50711/5/Riznyk_Pravove_rehuliuвання_mizhbankivskykh_vidnosy	36 джерел 0.08%
7	https://glavcom.ua/country/culture/yuriyu-ribchinskomu-75-681727.html	0.08%
8	https://svitppt.com.ua/muzika/pisnya-stepom-stepom.html	0.08%
9	http://valentyna-mostepaniuk.kr.sch.in.ua/metodichna_skarbnichka/ukraina-yedina_kraina	0.08%
10	https://www.psyh.kiev.ua/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D1%8F%D0%BA_%D0%9B.%D0%93.,_%D0%AE%D1%...	0.06%

Цитати

Цитати

14

1 (Woman) «The Rolling Stones»

2 «Never Born» (2005)

3 «Rise Like a Phoenix» (Піднімусь з попелу)

4 «В популярній ліричній пісні присутні такі смислові доміанти, які пов'язані з концептуалізацією почуття кохання: щасливе / нещасливе кохання, віра в існування «другої половинки», любов як символ добра та спасіння, мінливість почуттів, захоплення коханням тощо»

5 «виражають етичні цінності, які дуже важливі для самопочуття та самоусвідомлення особистості. Що ж може більш яскраво та повно охарактеризувати культуру та зміни, які в ній відбуваються? Адже пісня, особливо лірична, – це творчість народу, в якій зібрано всі його думки та переживання, його відношення до себе, іншим людям та життю загалом. Пісні, в якій йдеться про страждання або радість, у своїй основі мають головний компонент»

6 «Характер їх музикування, що пов'язаний зі світськими жанрами, а також тематика, яка змальовує радощі земного життя, часто пов'язана з любовною лінією, ідеєю служіння прекрасній дамі і безпосередньо виступає тим музичним шаром, що стає основою сучасного естрадного мистецтва»

7 «Я піду в далекі гори»

8 «Біля млина калина, Біля ставу верба. Біля тину дівчина, Біля серця журба»

9 «Люби мене ніжно»

10 «Ближче до тебе»

11 «Моє серце б'ється для тебе»

12 «Не розбивай мені серце»

13 «Безтурботний шепіт»

14 «Ніщо не змінить мою любов до тебе»